

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

**від 18.12.2024 року № 01-01/37А-О.Д.
Директорка *Вікторія СИДОРЕНКО***

СИЛАБУС

**навчальної дисципліни
«Педагогічна інноватика»**

Шифр за ОП	<u>ОК.11</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
Освітня програма	<u>Педагогіка вищої школи</u>
Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Рік навчання	<u>I, семестр 2</u>
Вид дисципліни	<u>професійна підготовка, обов'язкова</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри педагогіки, психології
та менеджменту Білоцерківського інституту
неперервної професійної освіти
(протокол № 12 від 05 листопада 2024 р.)

завідувач кафедри

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Біла Церква 2024

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові:	Кулішов Володимир Сергійович
Науковий ступінь (спеціальність):	кандидат педагогічних наук за спеціальністю «Теорія та методика навчання технологій»
Вчене звання (спеціальність):	доцент
Посада:	доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
ORCID:	https://orcid.org/0000-0003-3262-796X
Профіль:	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&pli=1&user=96KnWRUAAAAJ
e-mail:	kulishov_04@ukr.net
Контактний телефон:	+38-099-048-01-02

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЄКТС:	3,5
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	—
Практичні заняття:	8
Самостійна робота :	89
Курсова робота:	—
Вид контролю:	Екзамен
Мова викладання:	українська
Форма викладання:	дистанційна (з використанням ліцензійного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	Вебресурс навчальної дисципліни в е-ресурсі навчальної групи на ліцензійному сервісі Microsoft Teams платформи Office 365
-------------------------------	---

Репозитарій навчальної дисципліни	Доступ надається в індивідуальному порядку
Консультації	Онлайн-консультації за попередньою домовленістю: (Viber: +38-099-048-01-02) в робочі дні з 9.00 до 17.00

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

5. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння студентами загальними засадами педагогічної інноватики, змістом та структурою інноваційної педагогічної діяльності, сучасними технологіями навчання; формування умінь дослідження, проектування, управління та експертизи педагогічних інновацій, творчого мислення, готовності до інноваційної професійної діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- розширити уявлення студентів про розвиток інноваційних процесів в освіті;
- збагатити уявлення про сутність інноваційної педагогічної діяльності;
- виробити вміння орієнтуватися у різних видах інноваційної діяльності;
- формувати вміння застосовувати отримані знання у різних сферах інноваційної діяльності: педагогічний процес, інноваційна поведінка, спілкування, міжособистісні та міжгрупові стосунки в інноваційному освітньому середовищі;
- формувати вміння вибирати методики діагностики рівня особистісного і пізнавального рівня здобувачів освіти;
- виробити вміння відбирати та оцінювати педагогічні інновації відповідно до цілей і завдань освітнього процесу, урахування рівня підготовки здобувачів освіти;
- формувати вміння самостійно розробляти педагогічні інновації відповідно до цілей і завдань освітньої діяльності;
- виробити вміння творчої реалізації педагогічних інновацій в освітньому процесі закладу освіти;

- формувати готовність майбутніх магістрів до інноваційної професійної діяльності.

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити): Дидактика вищої школи, Іноземна мова професійного спрямування.

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо після вивчення навчальної дисципліні (кореквізити): Проєктування та управління освітнім процесом у вищій школі, Науково-педагогічна практика.

8. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади педагогічної інноватики

Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти

Соціальні та наукові передумови виникнення педагогічної інноватики. Педагоги-новатори в історії вітчизняної педагогіки. Педагогіка співробітництва як новаторський рух у педагогіці 80-х років XX ст. Співпраця і співтворчість як характеристики інноваційності у процесах навчання і виховання.

Інноваційність як ознака сучасності. Співіснування двох стратегій організації навчання – традиційної та інноваційної. Інновації та глобальні освітні тенденції.

Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін у педагогічній теорії та практиці. Державна інноваційна політика в галузі освіти.

Сутність педагогічної інноватики. Об'єкт, предмет та завдання педагогічної інноватики як науки.

Структура педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень.

Науково-понятійний апарат сучасної педагогічної інноватики. Нормативно-правове забезпечення організації інноваційної діяльності в системі освіти України.

Тема 2. Типологія інноваційних підходів у сучасній освіті

Закономірності освітніх процесів в сучасній освіті. Інноваційна діяльність педагога – передумова його конкурентоздатності. Творча індивідуальність сучасного педагога.

Технологічний підхід в освіті. Історія виникнення технологічного підходу.

Педагогічна технологія: поняття, сутність, особливості. Класифікація педагогічних технологій. Поняття авторської педагогічної технології.

Компетентнісний підхід в освіті як системна інновація. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін.

Інтеграція в освіті. Інтегроване навчання: діяльнісний та тематичний підходи. Роль і місце інтеграції у сучасному освітньому середовищі. Сутність та особливості інтегрованого навчання. Переваги інтегрованого навчання.

Змістовий модуль 2. Інноваційні педагогічні технології

Тема 3. Сучасні педагогічні технології та їх використання у вищій школі

Поняття про педагогічну технологію. Ознаки педагогічної технології. Структура педагогічної технології.

Класифікація педагогічних технологій. Критерії технологічності педагогічного процесу та ефективності педагогічних технологій. Характеристика основних інноваційних педагогічних технологій.

Поняття особистісно-орієнтованої освіти та навчання. Дослідження проблеми особистісно-орієнтованої освіти.

Сутність, мета і завдання особистісно-орієнтованої освіти та навчання. Моделі та технології особистісно-орієнтованого навчання і виховання. Активні методи як невід’ємні складові особистісно-орієнтованого навчання і виховання.

Інноваційний ресурс історично визнаних педагогічних технологій. Педагогічні інновації в ракурсі перспективного педагогічного досвіду

Дуальна природа педагогічних інновацій. Проблема стимулювання інноваційного стилю мислення сучасного педагога

Тема 4. Технології інтерактивного навчання як інноваційний спосіб організації освітнього процесу

Технології інтерактивного навчання. Мета та завдання інтерактивного навчання.

Вимоги до застосування інтерактивних технологій. Використання дискусій, тренінгів, рольових та ділових ігор у навчальному процесі.

Структура групової дискусії. Етапи навчального заняття з використанням групової дискусії. Форми організації дискусії. Види тренінгів. Етапи розробки навчального тренінгу.

Організація навчального тренінгу. Функції та структура ігрової діяльності. Технологія організації та проведення рольових та ділових ігор. Місце гри в навчанні.

Технологія кооперативного навчання як активна форма групової навчальної діяльності студентів. Ознаки кооперативної групової роботи, види кооперативного навчання. Технологічний процес групової роботи.

Сутність та мета проєктного навчання. Типи проєктів. Основні етапи проєктної діяльності. Переваги проєктного навчання. Особливості втілення проєктної технології у початковій школі. Роль педагога у проєктній діяльності здобувачів освіти.

Проблемне навчання як складова сучасних освітніх технологій. Основні характеристики проблемного навчання. Педагогічні функції проблемного навчання. Етапи проблемного навчання. Рівні проблемності. Інноваційні методи проблемного навчання.

Технологія розвитку творчої особистості.

9. Структура курсу та форма контролю знань

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					Балів (max)
			годин					
			лк.	лаб.	пр.	СРС		
Змістовий модуль 1 «Теоретичні засади педагогічної інноватики»								
2	Лекція 1	Сутність педагогічної інноватики як науки	2					3
	Практичне заняття 1	Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти			2			6
	Самостійна робота 1	Сутність та структура інноваційної педагогічної діяльності				18		5
2	Лекція 2	Технологічний підхід в освіті	2					3
	Практичне заняття 2	Типологія інноваційних підходів			2			6

		у сучасній освіті					
	Самостійна робота 2	Інтеграція в освіті. Інтегроване навчання: діяльнісний та тематичний підходи.				18	5
2	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1				6	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					9
Всього за змістовий модуль 1 – 50 год.			4		4	42	37
Змістовий модуль 2 «Інноваційні педагогічні технології»							
2	Лекція 3	Сучасні педагогічні технології та їх використання у вищій школі	2				3
	Практичне заняття 3	Проектна технологія навчання			2		6
	Самостійна робота 3	Сутність, мета і завдання особистісно-орієнтованої освіти та навчання				20	5
2	Лекція 4	Технології інтерактивного навчання як інноваційний спосіб організації освітнього процесу	2				3
	Практичне заняття 5	Технології проблемного навчання та розвитку творчої особистості			2		6
	Самостійна робота 5	Застосування цифрових технологій у професійній діяльності сучасного педагога				21	6
3	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2				6	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2					9
Всього за змістовий модуль 2 – 55 год.			4		4	47	38
Екзамен							25
Всього з навчальної дисципліни – 105 год.			8		8	89	100

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 12 балів, ЗМ 2 – 12 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 10 балів, СРС 2 – 11 балів).

Підсумковий модульний контроль (дистанційне тестування) складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 9 балів, ПМК 2 – 9 балів).

Підсумковий контроль – екзамен, що оцінюється окремо (25 балів).

10. Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції нараховується 3 бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за умови погодження із викладачем. У цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування за темою лекції / практичного заняття.

Політика щодо діяльності на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі. На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та екзамену заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. За плагіат та некоректну поведінку (у тому числі запізнення) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	12
Участь у практичних заняттях (виступи, проблемні ситуації)	24
Самостійна робота (аналіз інформаційних джерел, підготовка повідомлень, опрацювання спеціальної літератури)	21
Тестування за змістовими модулями 1 та 2	18
Екзамен	25

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Е-бібліотека до ОПП «Педагогіка вищої школи». URL: <https://surl.lu/kykqkc>
2. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://surl.li/rtqjid>
3. Кулішов В.С. Педагогічна інноватика: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 15 с. URL: <https://surl.li/tpcqtq>

13. Список літератури

1. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/36984/1/Посібник%202023%20-%20XIMІЯ%202023.pdf>
2. Інноваційні освітні технології : навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2647/1/Навчально-методичний%20посібник.pdf>
3. Інноваційні технології в освітньому процесі / І.В. Хом'юк, В.А. Петрук, О.А. Голюк, В.В. Хом'юк: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2020. 88 с.
4. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. 444 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14608/1/MonPaluch.pdf>
5. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/Дидактика%20ВШ_посібник.pdf
6. Кулішов В.С. Педагогічна інноватика: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 15 с. URL: <https://surl.li/tpcqtd>
7. Лаппо В.В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ : НАІР, 2020. 360 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/15385/1/Посібник%20Пед.%20інноватика.pdf>
8. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : Навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) за третім (освітньо-науковим) рівнем у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» / уклад. Л. І. Васецька. 2-е вид., доповн. і перероб. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. 145 с. URL: http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/18867/1/Навч.-метод.%20посібник.%20здобув.%20_2023.pdf
9. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник / М.В. Братко, М.В. Козир. К.: Київ . унт ім . Б . Грінченка, 2021 . 272 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/40105/1/Bratko_MV_Kozyr_MV_NMPPI_2021_PI.pdf

ДОПОМІЖНА

10. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією проф. В. Стинської, доц. Л. Прокопів / Автор. кол.: Т. Завгородня, З. Нагачевська, Б. Савчук, В. Стинська, І. Стражнікова, І. Єгорова, В. Ковальчук, Л. Прокопів, Н. Салига. Івано-Франківськ, 2021. 430 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/09/Актуальні-проблеми-розвитку-вищої-освіти.pdf>

11. Єрмоленко А., Кулішов В., Шевчук С. Розвиток інноваційної компетентності сучасного педагога професійної школи. Імідж сучасного педагога. 2020. № 5 (194). С. 52–57. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728599/3/214980-Текст%20статті-487708-1-10-20201108.pdf>

12. Кулішов В.С. Аналіз вітчизняного ринку праці щодо затребуваності фахівців за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Імідж сучасного педагога. 2022. № 4 (205). С. 27–31. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733066/1/Кулішов_ринок%20праці.pdf

13. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/724681/1/Кулішов%20В.С._навчально-методичний%20посібник%202021.pdf

14. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.

15. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 5(1), 1-15. URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5110>

16. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728477/1/ДИДАКТИКА%20посібник.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

17. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

18. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

19. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

20. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

21. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>